

Nederlandse Voedsel- en
Warenautoriteit
Ministerie van Economische Zaken

Residuen van gewasbeschermingsmiddelen op groente en fruit

Overzicht van uitkomsten NVWA-inspecties
juli 2011 - juni 2013

De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) publiceert uitkomsten van het onderzoek naar residuen van gewasbeschermingsmiddelen op groente en fruit. In deze rapportage staan de meest opvallende bevindingen van de afgelopen twee jaar (periode

juli 2011 - juni 2013). Dit is een vervolg op zeven eerder verschenen rapportages. De resultaten van deze rapportage zijn vergeleken met die van de rapportage over de periode juli 2010 - juni 2012.

Wettelijke normen en gezondheidscriteria

Door het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen blijven residuen van deze middelen achter op de behandelde gewassen. Bij elk gewasbeschermingsmiddel is vastgesteld hoeveel residu uiteindelijk in groente of fruit mag achterblijven: dit is de maximale residulimiet, de MRL. MRL's worden voor heel Europa vastgelegd in de wet. De MRL's worden vastgesteld op basis van twee overwegingen: bescherming volksgezondheid en goed landbouwkundig gebruik. Daarbij gaat het belang van de bescherming van de volksgezondheid altijd voor. De gezondheidscriteria geven de maximale hoeveelheden aan van een bepaald gewasbeschermingsmiddel die de consument in een keer of dagelijks een leven lang mag binnenkrijgen zonder gevaar voor de gezondheid. De ARfD (Acute Reference Dose) is de limiet voor kortdurende blootstelling. De ADI (Acceptable Daily Intake) is de limiet voor levenslange blootstelling. Tot nu toe heeft de NVWA alleen overschrijdingen van de ARfD geconstateerd.

Ter bescherming van de volksgezondheid wordt getoetst of het maximum residugehalte bij goed landbouwkundig gebruik zelfs bij extreme consumptie een risico kan zijn. Goed landbouwkundig gebruik wil zeggen dat de telers niet meer van een bepaald gewasbeschermingsmiddel mogen gebruiken dan nodig is om een ziekte of plaag goed te bestrijden. In de praktijk betekent dit dat veel MRL's op een lager niveau liggen dan vanuit gezondheidsoogpunt noodzakelijk is, dus doorgaans (veel) lager zijn dan de norm voor de bescherming van de volksgezondheid. Bij goed landbouwkundig gebruik liggen de residugehaltes bovendien vaak ruim onder de MRL. Wanneer een MRL wordt overschreden wordt geëvalueerd of de gezondheidsnormen overschreden worden. De daarvoor benodigde gegevens zijn te vinden op de websites van het RIVM en de EU *.

Het komt voor dat in een product verscheidene residuen van gewasbeschermingsmiddelen voorkomen. De EFSA onderzoekt in het algemeen mogelijke consequenties daarvan. Het RIVM is daar nauw bij betrokken.

* links EU- en RIVM-website

http://ec.europa.eu/sanco_pesticides/public/index.cfm?event=activesubstance.selection

<http://chemkap.rivm.nl/groente-fruit/processing-factors/>

Belangrijkste bevindingen

Het aantal overschrijdingen van de maximaal toegestane gehalten van residuen van gewasbeschermingsmiddelen in Nederland en de EU is zeer gering. Overschrijdingen worden vooral gevonden in producten uit een aantal niet-Europese landen, met name Maleisië, Thailand, Vietnam, China, Suriname, Colombia, Turkije en Dominicaanse republiek. Dit leidt er toe dat de risicoproducten uit deze landen extra in de gaten worden gehouden. Het valt op dat aangewezen producten uit de landen genoemd in Annex 1 van de Verordening 669/2009 (met het verzwaarde importcontrole regime) steeds beter aan de eisen voldoen. Waar deze verbetering niet voldoende blijkt, heeft de EU de mogelijkheid om voor een aantal land-productcombinaties strengere eisen te stellen. Dat is o.a. het geval voor residuen op okra en kerrieblad uit India.

NVWA-controles

De NVWA controleert steekproefsgewijs of voldaan wordt aan de Europese wettelijke eisen (Maximale Residulimieten, MRL's). Een deel van de steekproef is representatief voor een product(groep) op de markt, bij een ander deel wordt risicogestuurd bemonsterd. De bemonsterde groente- en fruitmonsters worden met multi-residuumethoden op 180 tot 420 verschillende residuen van gewasbeschermingsmiddelen onderzocht.

Het representatieve deel van de steekproeven vindt plaats bij de diverse winkelketens, groothandels (waardoor indirect ook de producten bij de groenteboer op de hoek, de horeca en instellingen worden gecontroleerd), veilingen en verwerkende industrie. Hoe groter de winkelketen, hoe vaker deze wordt bezocht. Bij de keuze van de producten houdt de NVWA rekening met de hoeveelheid van de consumptie hiervan in Nederland en de resultaten van eerdere onderzoeken. De bemonstering richt zich vooral, maar niet alleen, op een 30-tal soorten groente en fruit dat veel in Nederland wordt gegeten. Ook bij de representatieve bemonstering worden producten die regelmatig overschrijdingen van de MRL's geven vaker bemonsterd dan producten waarbij zelden een MRL overschrijding wordt gevonden. Per product geven de resultaten een goed algemeen beeld van het residugehalte in groente en fruit in Nederland. Bij winkelketens met een eigen distributiecentrum (DC), vindt de bemonstering plaats in het DC. Bij winkelketens zonder eigen DC (Natuurwinkel, Plus, EMTÉ, Attent en Spar) kon dit niet en vond de bemonstering tot 1 januari 2013 plaats in de winkels. Vanaf 1 januari 2013 worden de monsters bij deze winkelketens genomen bij de toeleverende groothandel. Dit heeft als voordeel, dat als een MRL overschrijding wordt gevonden, de herkomst beter herleidbaar is en sneller actie ondernomen kan worden. In de bestanden met de individuele analysesresultaten komen die winkelketens daarom vanaf die datum niet meer voor.

Naast de hierboven genoemde representatieve bemonstering worden er ook risicogestuurd monsters genomen. Meldingen vanuit andere Europese landen, binnengekomen via het EU-meldingssysteem (RASFF), over hoge gehalten aan residuen van gewasbeschermingsmiddelen zijn aanleiding om controles uit te voeren. Datzelfde geldt voor combinaties van producten en landen van herkomst en

importbedrijven waar in het verleden regelmatig overschrijdingen zijn aangetroffen. Deze bemonstering vindt vooral plaats bij EU-buitengrenscontroles en importerende groothandels. Een deel van deze bemonsteringen aan de buitengrens zijn door de EU verplicht gesteld. Dat is vastgelegd in Verordening (EG) nr. 669/2009.

Door de toenemende nadruk op risicostromen nam het aandeel van de representatieve bemonstering af tot minder dan de helft.

Bij de tabellen

De resultaten van deze rapportageperiode zijn vergeleken met die van juli 2010 - juni 2012. Het aantal monsters genomen in deze rapportageperiode bedraagt ruim achtduizend. Nu wordt in Nederland een ruim aanbod aan groente en fruit uit veel verschillende landen verkocht in een groot aantal verschillende winkelketens. Dit betekent dat per product, per winkelketen of per land van herkomst zelfs over een periode van twee jaar bij een geselecteerd aantal producten relatief weinig monsters worden onderzocht. Hierdoor kan een kleine verandering in bijvoorbeeld het aantal gevonden MRL-overschrijdingen in een product een grote verandering in het overschrijdingspercentage tot gevolg hebben. Dat zou in deze rapportage een vertekend beeld geven. Daarom is met statistische methodes gecontroleerd of de veranderingen een incident (niet significant) zijn. Als de veranderingen significant zijn, is dit aangegeven met een ↑ of een ↓.

Het aanbod aan groente en fruit is erg groot. Om de rapportage overzichtelijk te houden zijn er groepen van producten gemaakt. Zo vallen onder de productgroep 'bonen (vers)' niet alleen de bekende sperziebonen, maar ook de vaak geïmporteerde kousenband. Bij 'erwten (vers)' moet ook gedacht worden aan peultjes of sugar snaps van buiten Europa. Broccoli is een verzameling groenten waar ook allerlei Aziatische soorten onder vallen. Dat betekent dat de herkomst heel verschillend kan zijn. Met name bij groente en fruit van buiten de EU blijkt dat er regelmatig een MRL overschrijding wordt geconstateerd. Dat is dan ook terug te zien in de totaaloverzichten, daarom vallen deze productgroepen negatief op.

Gegevens per product (zie tabel 1 a,b,c,d)

Bij de rapportage is onderscheid gemaakt tussen de representatieve bemonstering per product bij winkelketens en reguliere groothandel (tabel 1a en 1b) en de risicogestuurde bemonstering bij import of groothandel (tabel 1c en 1d). Afhankelijk van het doel van de inspectie kan een groothandelsbedrijf zowel bemonsterd worden vanwege de representatieve als voor de risicogestuurde bemonstering. Er is een groot verschil in overschrijdingspercentages tussen die twee stromen. Bij de representatieve bemonstering zijn de overschrijdingspercentages in het algemeen zo laag, dat er zelden trends en statistisch verantwoorde (significante) verschillen vast te stellen zijn. Representatief bemonsterde aardappelen, bloemkool, Europese broccoli, spinazie, rode biet, rode kool, witte kool, prei, uien, ijsbergsla en kiwi bevatten weinig residuen.

Hoge percentages overschrijdingen komen vooral voor bij de risicogestuurde bemonstering van groente en fruit van buiten de

EU. Net als bij de eerdere rapportage vond de NVWA ook nu bij groente en fruit de meeste overtredingen bij okra, pepers, kruiden, diverse soorten bladgroenten en broccoli-achtigen (tabel 1c). Bij de risicogestuurde bemonstering van druiven valt op, dat er ondanks het weer lagere percentage dat niet aan de MRL's voldoet, meer residuen per monster werden aangetroffen.

Doorgaans bevatten groente en fruit hooguit residuen van een of twee gewasbeschermingsmiddelen. Residuen van drie of meer verschillende soorten gewasbeschermingsmiddelen zijn vooral aangetroffen op enkele fruitsoorten: aardbeien, druiven, en citrusvruchten. Het valt op dat bij Nederlandse appels minder residuen per monster werden aangetroffen. Ook bij de risicogestuurde bemonstering worden veel producten aangetroffen met weinig verschillende bestrijdingsmiddelresiduen. Het komt daarbij wel vaak voor dat het aanwezige residu boven de MRL is.

Gegevens per marktsegment (zie tabel 2 en gedetailleerde bijlagen op www.nvwa.nl)

Het absolute aantal overschrijdingen ten opzichte van de aantallen monsters per winkelketen is zo laag, dat statistisch gezien geen harde uitspraken te doen zijn over verschillen tussen ketens. Om dezelfde reden kan geen uitspraak gedaan worden over de trend bij het gemiddelde aantal overschrijdingen en het aantal middelen over alle winkelketens. Tabel 2 geeft een overzicht van de verschillende marktsegmenten: winkelketens, groothandels en import. Gedetailleerde informatie is weergegeven in bijlagen. Wat opvalt is het verschil in overschrijdingspercentage tussen importcontrole op basis van het eigen plan versus de EU-wetgeving (Vo 669/2009). Het relatief lagere overschrijdingspercentage bij de door de EU gestuurde bemonstering komt doordat exporterende en importerende partijen hierop anticiperen. Het blijkt een heel effectief instrument om MRL-overschrijdingen tegen te gaan. Het hoge percentage MRL-overschrijdingen bij het eigen import-controleplan geeft de noodzaak en het nut aan van een aanvullend specifiek monsterplan. Mede doordat een aantal producten met een hoog overschrijdingspercentage nieuw opgenomen zijn in het strenge 669/2009 regime en daardoor niet meer onder het nationaal controleplan vallen, is het verschil tussen beide stromen minder groot geworden.

Gegevens per land van herkomst (zie tabel 3)

Bij de resultaten van groente en fruit (tabel 1 a-d) is te zien dat er vooral veel overschrijdingen in producten afkomstig uit niet-EU-landen gevonden worden. Dat is ook te zien als de controlegegevens worden gerangschikt naar land van herkomst van het product. Producten uit Vietnam (42%), Maleisië (39%, voornamelijk tropische vruchten), China (27%, voornamelijk pomelo en broccoli) en Suriname (18 %) lieten vaak MRL-overschrijdingen zien.

In de EU is sinds januari 2010 een speciale verordening van kracht (Verordening (EG) nr. 669/2009). Met die verordening wordt geregeld dat alle lidstaten verplicht meer onderzoek (onder andere naar residuen van gewasbeschermingsmiddelen) moeten doen bij het binnen brengen van aangewezen producten uit met name

genoemde landen. Monsters worden dan in haven of luchthaven vastgehouden en gecontroleerd. Dit gebeurt op basis van eerdere resultaten. Deze lijst van landen en producten wordt elke drie maanden aangepast. Op die lijst staan nu (eind 2013) China, de Dominicaanse Republiek, Egypte, India, Kenia, Marokko, Turkije, Thailand en Vietnam. Deze verordening heeft een positief effect. Bij die producten uit de verschillende landen die door de EU zijn aangewezen is in een groot aantal gevallen een duidelijke afname van het aantal overschrijdingen te zien. Dat komt ook terug in de afname van het totaal aantal overschrijdingen in monsters uit China, Egypte, Thailand en de Dominicaanse Republiek. In het bijzonder valt de verbetering op bij peulvruchten uit Kenia. Het percentage overschrijdingen nam af van 22 naar 8 %. Het valt op dat de teruggang van het overschrijdingspercentage van Thaise en Chinese producten voornamelijk geldt voor de producten van het strenge importregime. De overige producten blijken nog steeds vaak boven de wettelijke limiet (MRL).

Het kleinste aantal overschrijdingen is aangetroffen bij producten uit Nieuw-Zeeland, Nederland, België, Frankrijk, Peru en de Verenigde Staten.

Overschrijdingen van gezondheidscriteria (zie tabel 4)

Van juli 2011 - juni 2013 constateerde de NVWA 62 overschrijdingen van de gezondheidscriteria (de ARFD, de maat voor de kortdurende blootstelling). Het is dan niet meer zeker dat het om een veilig product gaat. De rekenmethode om het gezondheidsrisico in te schatten gaat, om de consument maximaal te beschermen, uit van de meest ongunstige scenario's. Dit betekent dat iemand een behoorlijk grote portie van juist dat ene product met dat hoge gehalte moet eten voordat er kans is op ongewenste effecten op de gezondheid. Bij de in het eerste half jaar van 2013 toegevoegde overschrijdingen ging het om een heel divers aantal producten uit diverse landen. In de tabel is aangegeven welke actie de NVWA heeft ondernomen. Er is contact opgenomen met de desbetreffende leverancier om de partij vast te leggen en uit de handel te halen. In veel gevallen zijn via het 'rapid alert'-systeem (RASFF-meldingen) de hoge residugehaltes gemeld aan de controlerende instanties van de Europese lidstaten. In de gevallen waar de partij nog vastgehouden werd aan de buitengrens (geregeld door de Verordening (EG) nr. 669/2009), is deze meteen vernietigd. Soms was een partij niet meer te achterhalen, maar is wel een boete gegeven of, wanneer dat niet mogelijk was, is de importeur via een brief gewezen op de geconstateerde overschrijding waarbij vervolgacties gevraagd werden om herhaling te voorkomen. In een aantal gevallen heeft het bedrijfsleven zelf mogelijk schadelijke partijen gemeld volgens de verplichtingen van de Algemene Levensmiddelen Verordening (GFL-melding). Om mogelijke verdere verspreiding van vergelijkbare partijen in Europa te voorkomen zijn ook die overschrijdingen aan het RASFF-systeem gemeld. Bij deze bedrijfsmeldingen waren ook drie gevallen van Nederlandse producten. Het ging om toegelaten gebruik, waarbij door aard van het gebruik makkelijk overschrijdingen plaatsvinden. Door de verplichte controle van product-/herkomstcombinaties op basis van de Verordening (EG) nr. 669/2009 is het aantal meldingen toegenomen.

Aanpak 2014

In 2014 voert de NVWA het eerder ingezette beleid verder uit: minder controles bij producten uit Nederland en de EU uit het handelskanaal van supermarkten en groothandel en meer controle op groente en fruit van buiten de EU, met extra aandacht voor de hieronder genoemde landen en producten.

Onderwerp	Land
aardbeien	alle derde landen, behalve Egypte (669)
tropische vruchten	alle derde landen
druiven, vruchtgroenten (behalve okra), thee	India
vruchtgroenten (behalve paprika/peper), bonen/peulen	Egypte
alle producten	Suriname
kruiden	alle derde landen (niet 669)
alle producten	Vietnam, Thailand, China, Maleisië (niet-669)
okra	alle landen (niet-669)
peper	Turkije
druiven	Libanon

Bijlagen, gedetailleerde tabellen

Op de website (www.nvwa.nl) zijn drie tabellen geplaatst met de individuele controlegegevens van januari tot en met juni 2013. Oudere gegevens zijn al eerder gepubliceerd en blijven op de NVW-website beschikbaar. Een bijlage betreft de gegevens van de winkelketens. Voor groothandels en groenteverwerkers is bij de resultaten aangegeven of bemonsteringen op basis van een risicoprofiel en voor representatieve bemonstering hebben plaatsgehad. Bemonstering bij import, zowel op basis van het nationale controleplan als van de Verordening (EG) nr. 669/2009 vindt plaats bij vrachtafhandeling. Op dat moment is de eigenaar van de partij niet bekend. Daarom zijn de gedetailleerde gegevens van importbemonstering zonder bedrijfsgegevens gepubliceerd. In de tabel is bij de monsters aangegeven of zij zijn genomen op basis van het nationaal controleplan of op basis van de EU-verordening.

De monsters worden onderzocht met zogenaamde multiresidumethodes waarbij tot meer dan 400 gewasbeschermingsmiddelen aangetoond kunnen worden. Bij elk monster is aangegeven of er met die methodes gewasbeschermingsmiddelen zijn aangetoond (residu bestrijdingsmiddel (mm), aanwezig of afwezig). Bij aanwezigheid van stoffen zijn gehalten van de individuele stoffen weergegeven.

Tabel 1a: Controlegegevens groente, representatieve bemonstering (op alfabetische volgorde)

Product	Aantal monsters totaal			Aantal monsters NL			Aantal monsters EU			Aantal monsters niet EU		
	Aantal monsters totaal	% boven wettelijke norm	Middelen per monster	Aantal monsters NL	% boven wettelijke norm	Middelen per monster	Aantal monsters EU	% boven wettelijke norm	Middelen per monster	Aantal monsters niet EU	% boven wettelijke norm	Middelen per monster
aardappelen	92	1,1	0,5	54	0,0	0,5	18	*	*	20	*	*
andijvie	107	0,0	1,1	83	1,2	0,9	21	*	*	3	*	*
bloemkool	76	0,0	0,0	46	0,0	0,0	29	*	*	1	*	*
bonen met peul (vers)	89	2,2	1,2	15	*	*	8	*	*	66	3,0	1,1
broccoli	79	0,0	0,3	30	*	*	48	*	*	1	*	*
erwten met peul (vers)	39	7,7	1,6	1	*	*	0	*	*	38	*	*
ijsbergsla	89	0,0	0,9 ↓	49	0,0	0,2	39	*	*	1	*	*
komkommers	108	0,0	1,4	62	0,0	0,9	45	*	*	1	*	*
kropsla	107	0,0	2,5	74	0,0	2,2	30	*	*	3	*	*
kroten	42	0,0	0,2	37	*	*	5	*	*	0	*	*
paprika	162	0,0	1,0 ↓	80	0,0	0,5	50	0,0	1,8	32	*	*
pepers	39	5,1	1,8	13	*	*	11	*	*	15	*	*
prei	64	0,0	0,8	58	0,0	0,7	6	*	*	0	*	*
rode kool	29	0,0	0,2	28	*	*	1	*	*	0	*	*
sluitkool, niet rode kool	37	0,0	0,2	35	*	*	2	*	*	0	*	*
spinazie	78	0,0	0,5	56	1,8	0,4	22	*	*	0	*	*
tomaten	145	0,0	1,4	74	0,0	0,8	59	0,0	2,1	12	*	*
uien	117	0,0	0,4	62	0,0	0,3	20	*	*	35	*	*
wortelen	106	0,0	1,0	84	0,0	0,9	20	*	*	2	*	*

* Onvoldoende gegevens beschikbaar (minder dan 50 monsters)

↓ lager dan periode 7-2010/6-2012   ↑ hoger dan periode 7-2010/6-2012

Tabel 1b: Controlegegevens fruit, representatieve bemonstering (op alfabetische volgorde)

Product	Aantal monsters totaal			Aantal monsters NL			Aantal monsters EU			Aantal monsters niet EU		
	Aantal monsters totaal	% boven wettelijke norm	Middelen per monster	Aantal monsters NL	% boven wettelijke norm	Middelen per monster	Aantal monsters EU	% boven wettelijke norm	Middelen per monster	Aantal monsters niet EU	% boven wettelijke norm	Middelen per monster
aardbeien	85	0,0	4,4 ↑	57	1,8	4,7	24	*	*	4	*	*
appelen	136	0,0	1,7 ↓	78	0,0	1,9 ↓	40	*	*	18	*	*
bananen	58	0,0	1,7	0	*	*	0	*	*	58	0,0	1,7
druiven	145	0,0	3,9	1	*	*	55	0,0	4,2	89	0,0	3,6 ↑
kiwi's	63	0,0	0,6	0	*	*	38	*	*	25	*	*
mandarijnen, etc	97	2,1	3,4	0	*	*	52	1,9	3,2	45	*	*
meloenen	79	3,8	1,2	0	*	*	30	*	*	49	*	*
nektarines	26	0,0	2,5	1	*	*	22	*	*	3	*	*
peren	85	0,0	2,2	62	1,6	2,3	4	*	*	19	*	*
perziken	53	0,0	2,1	0	*	*	51	2,0	2,1	2	*	*
pruimen	66	0,0	1,3	13	*	*	34	*	*	19	*	*
sinaasappelen	115	1,7	3,0	0	*	*	69	1,4	2,5	46	*	*

* Onvoldoende gegevens beschikbaar (minder dan 50 monsters)

↓ lager dan periode 7-2010/6-2012   ↑ hoger dan periode 7-2010/6-2012

Tabel 1c: Controlegegevens groente, risicostromen, voornamelijk niet-EU (op alfabetische volgorde)

Product	Aantal monsters totaal	% boven wettelijke norm	Middelen per monster
aubergines	305	7,5 ↑	1,1 ↑
basilicum	23	39,1	3,8
bataten (zoete aardappelen)	24	0,0	0,5
bonen met peul (vers)	712	10,1 ↓	1,1 ↑
broccoli	27	63,0 ↑	3,7 ↑
erwten met peul (vers)	110	10,9 ↓	2,0
gember	21	4,8	0,2
okra's	49	24,5	1,4
overige cucurbitaceae met eetbare schil	123	10,6	0,8
overige kruiden	95	32,6	1,8
overige spinazie en dergelijke (bladgroente)	30	46,7	1,6
overige wortel- en knolgewassen	18	16,7	0,4
paprika	29	6,9	1,3
pepers	203	26,6	2,9
selderij	79	13,9	0,7
tomaten	18	0,0	1,6 ↓
uien	17	17,6	0,6
Totaal	2024	14,5 ↓	1,4

↓ lager dan periode 7-2010/6-2012   ↑ hoger dan periode 7-2010/6-2012

Tabel 1d: Controlegegevens fruit, risicostromen, voornamelijk niet-EU (op alfabetische volgorde)

Product	Aantal monsters totaal	% boven wettelijke norm	Middelen per monster
aardbeien	90	11,1	1,5
anassen	35	2,9	1,3
appelen	29	0,0	1,4
avocado's	34	0,0	0,6
bananen	21	0,0	1,6
carambola, starfruit	13	7,7	0,9
citroenen	25	4,0	3,1
druiven	214	3,3	4,5 ↑
granaatappels	34	14,7	1,5
grapefruits	25	4,0	4,0
kiwi's	17	0,0	0,6
lemmetjes	27	0,0	1,9
mandarijnen, etc	46	0,0	3,8
mango's	62	4,8 ↑	1,0
meloenen	47	0,0	1,4
overige tropische vruchten	26	15,4	1,2
papaya	26	23,1	2,2
passievruchten	22	40,9	2,7 ↑
peren	24	8,3	2,1
pomelo's	967	27,5	3,4
pruimen	20	5,0	1,3
sinaasappelen	574	6,6 ↓	4,2
Totaal	2508	14,6	3,2

↓ lager dan periode 7-2010/6-2012   ↑ hoger dan periode 7-2010/6-2012

Tabel 2: Controlegegevens per marktsegment

Marktsegment	Aantal monsters	% boven wettelijke norm	Middelen per monster
Representatieve bemonstering			
winkelketens	1587	1,3	1,3
grote groothandel en verwerkende bedrijven	418	0,7	1,4
kleine groothandel en verwerkende bedrijven	1610	1,9	0,6
Risicogestuurde bemonstering			
groothandel (bemonstering op basis van risicoprofiel)	960	8,5	1,7
import (Nationaal controleplan)	699	19,3	3,0
import (verordening (EC) 669/2009)	2873	15,4	2,4

Tabel 3: Controlegegevens per land van herkomst (op alfabetische volgorde)

Land	Aantal monsters totaal	% boven wettelijke norm	Middelen per monster
Argentinië	73	2,7	2,8
België	64	0,0	2,3
Brazilië	201	5,5	2,1
Chili	128	1,6	2,8 ↑
China	1072	27,3	3,2 ↑
Colombia	67	11,9 ↑	1,9
Costa Rica	96	4,2	1,1
Dominicaanse Republiek	696	13,1	1,1
Duitsland	43	4,7	1,5
Egypte	678	5,6 ↓	3,3 ↑
Frankrijk	73	0,0	1,5
India	166	9,6	4,4 ↑
Israel	140	5,0	1,2
Italië	137	1,5	1,9
Kenya	386	7,8 ↓	1,7
Maleisië	51	39,2	3,3 ↑
Marokko	175	7,4	1,6
Mexico	45	2,2	1,5
Nederland	1591	0,7	1,0
Peru	112	0,9	1,9 ↑
Spanje	759	2,1	1,8
Suriname	49	18,4	1,0
Thailand	410	10,5	0,9 ↑
Turkije	74	12,2	2,5
Verenigde Staten	42	0,0	2,4
Vietnam	123	42,3 ↓	2,9
Zuid Afrika	233	3,4	2,5 ↑
Genoemde landen	7684	9,0	2,0 ↑
Totaal	8147	8,8	2,0 ↑

* Alleen landen opgenomen als er in die periode meer dan ca 40 monsters uit dat land genomen zijn

↓ lager dan periode 7-2010/6-2012   ↑ hoger dan periode 7-2010/6-2012

Tabel 4: Meldingen van overschrijdingen van de gezondheidscriteria

Product	Gewasbeschermingsmiddel	Land van herkomst	Genomen actie
2011			
mango	imazalil (1,6 mg/kg)	Guatamala	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
witlof	di-/omethoaat (0,04 mg/kg)	Nederland	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
watermimosa	carbofuran (0,35 mg/kg)	Thailand	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
wousenband	di-/omethoaat (som 1,6 mg/kg)	Dominicaanse Republiek	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
papaya	procymidon (0,32 mg/kg)	Ecuador	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
papaya	methamidofos (0,09 mg/kg)	Maleisië	Boeterapport, van markt gehaald
pomelo	methidation (0,43 mg/kg)	China	Vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	triazophos (0,8 mg/kg)	China	Rapid Alert, terug naar land van oorsprong
pomelo	triazophos (0,038 mg/kg)	China	Vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	triazophos (0,036 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	triazophos (0,029 mg/kg)	China	Rapid Alert, terug naar land van oorsprong
pomelo	triazophos (0,03 mg/kg)	China	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
pomelo	triazophos (0,035 mg/kg)	China	Rapid Alert, terug naar land van oorsprong
komkommer	oxamyl (0,16 mg/kg)	Spanje	Rapid Alert, Boeterapport
kweeper	omethoate (0,07 mg/kg)	Turkije	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
2012			
kousenband	methomyl (0,64 mg/kg)	Dominicaanse Republiek	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
kousenband	carbofuran (0,057 mg/kg) en methomyl (0,42 mg/kg)	Thailand	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
peer	imazalil (4,2 mg/kg)	Nederland	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
pompoen	carbendazim (2,3 mg/kg)	Portugal	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
aardbei	methomyl (0,4 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert (GFL)
druif	methomyl (0,55 mg/kg)	Chili	Rapid Alert (GFL)
Chinese broccoli	carbendazim (26 mg/kg)	China	Rapid Alert, Boeterapport
Chinese broccoli	chlorfenapyr (0,4 mg/kg)	China	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
druif	methomyl (0,05 mg/kg)	India	Rapid Alert, afnemers geïnformeerd
andijvie	pirimicarb (2,3 mg/kg)	Nederland	Rapid Alert, Boeterapport
chinese broccoli	acetamiprid (1,5 mg/kg) en fipronil (0,33 mg/kg)	China	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
druif	methomyl (0,1 mg/kg)	Chili	Rapid Alert, Boeterapport
durian	carbendazim (2,2 mg/kg)	Thailand	Rapid Alert, Importeur geïnformeerd
papaya	methamidophos (0,081 mg/kg)	Maleisië	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
sla	deltamethrin (0,68 mg/kg)	Nederland	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
sinaasappel	methidathion (0,19 mg/kg)	Brazilië	Rapid Alert, Boeterapport
chinese Broccoli	pyraclostrobine (0,76 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
kousenband	methomyl (0,47 mg/kg)	Dominicaanse Republiek	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
mango	prochloraz (12,6 mg/kg)	Guinea	Rapid Alert, Boeterapport
pomelo	triazophos (0,043 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
spitskool	oxamyl (0,09 mg/kg)	Portugal	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
tomaat	ethephon (1,8 mg/kg)	Nederland	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
sla	pirimicarb (6,1 mg/kg), pymetrozine (3,5 mg/kg)	Nederland	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
pomelo	triazophos (0,045 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	triazophos (0,029 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
granaatappel	prochloraz (1,7 mg/kg)	Turkije	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
pomelo	methidathion (0,15 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	methidathion (0,20 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	methidathion (0,12 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	methidathion (0,14 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	methidathion (0,21 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	triazophos (0,027 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	methidathion (0,21 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	methidathion (0,13 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
pomelo	methidathion (0,22 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU

Product	Gewasbeschermingsmiddel	Land van herkomst	Genomen actie
2013			
aardbei	methomyl (0,16 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
aardbei	methomyl (0,2 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
Chinese broccoli	pyridaben (6,7 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
aardbei	acritathrin (0,8 mg/kg)	Portugal	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
meloen	oxamyl (0,02 mg/kg)	Costa Rica	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
eikenbladsla	triadimenol (1,5 mg/kg)	Spanje	Rapid Alert, Boeterapport
sinaasappel	dimethoaat (0,13 mg/kg)	Egypte	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
sterfruit	carbendazim (0,8 mg/kg)	Maleisie	Rapid Alert, Boeterapport
kaki	methomyl (0,15 mg/kg)	Zuid Afrika	Rapid Alert (GFL), van markt gehaald
jackfruit	methamidophos (0,56 mg/kg) en monocrotophos (0,76 mg/kg)	Maleisie	Rapid Alert, Boeterapport
Chinese broccoli	imidacloprid (1,8 mg/kg) en pyridaben (2,0 mg/kg)	China	Rapid Alert, vernietigd aan buitengrens EU
Chinese broccoli	acetamiprid (3,2 mg/kg)	China	onvoldoende tracking & tracing gegevens voor verdere actie